

Sygn. akt V U 1535/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 r. w Kaliszu

odwołania Z. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 grudnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie Z. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o odsetki

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 grudnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje Z. Ł. prawo do odsetek od renty od dnia 26 marca 2014r. do dnia wypłaty wyrównania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.12.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił Z. Ł. wypłaty odsetek od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznanej mu decyzją z dnia 05.12.2014r. wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu z 10.10.2014r., gdyż Sąd nie zawarł orzeczenia, iż to organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczenia, a odsetki przysługiwałyby tylko w sytuacji gdyby organ ponosił odpowiedzialność za brak ustalenia okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu Z. Ł. domagając się uchylenia zaskarżonej decyzji i wypłaty odsetek ustawowych z tytułu nieterminowej zapłaty zaległego świadczenia rentowego.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Okoliczności faktyczne sprawy nie są sporne.

Z. Ł. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznaną ma na okres do 31.07. 2015r.

W trybie nadzoru Dyrektor Departamentu Orzecznictwa Lekarskiego ZUS skierował go do Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej uznając orzeczenie Lekarza Orzecznika z 29.06.2012r. o częściowej niezdolności do pracy jako budzące wątpliwości co do zgodności z zasadami orzecznictwa lekarskiego.

Komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 15.01.2014r. uznała, że Z. Ł. nie jest niezdolny do pracy.

W konsekwencji decyzją z dnia 18.02.2014r. ZUS wstrzymał wypłatę rent od 1.03.2014r.

Termin płatności świadczenia w przypadku odwołującego się był określony na 25 dzień miesiąca.

Zasadność tej decyzji została poddana kontroli w sądowym postępowaniu odwoławczym przed Sądem Okręgowym w Kaliszu, który wyrokiem z dnia 10.10.2014r. w sprawie VU 350/14 przyznał Z. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres 2 lat od 1.03.2014r.

Wyrok ten został wydany w oparciu o opinię zespołu biegłych ortopedy i neurologa, którzy stwierdzili, że ocena medyczna organu rentowego stwierdzająca poprawę stanu zdrowia i ustania częściowej niezdolności do pracy była wadliwa.

Sąd nie zawarł w wyroku orzeczenia o odpowiedzialności organu rentowego. Odpis wyroku został doręczony ZUS Oddział w O.w dniu 04.11.2014r.. Wyrok nie został zaskarżony, gdyż uznano, że jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, a Sąd nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów.

W opinii do wykonania zawarto zalecenie rozpoznania wniosku w przedmiocie odsetek z tytułu opóźnienia (opinia prawna k.728 akt ZUS).

Organ rentowy wykonując powyższy wyrok dnia 05.12.2014r. wydał dwie decyzje, w tym jedną o odmowie wypłaty odsetek z powołaniem na brak orzeczenia Sadu w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego. (k.732 akt ZUS).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie istnieją zarówno podstawy faktyczne jak i prawne do wypłaty odsetek ustawowych na rzecz odwołującego się.

Stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz.1442 ze zm.), jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego.

Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń (§2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych Dz.U. Nr 12 poz. 104).

Organ rentowy uzasadniając odmowę wypłaty odsetek od świadczenia rentowego przyznanego w wykonaniu wyroku powołał się na fakt, że Sąd orzekając o prawie do renty nie orzekł o odpowiedzialności ZUS.

Stanowisko organu rentowego nie jest zasadne, gdyż brak orzeczenia w wyroku o kwestii odpowiedzialności ZUS nie zamyka drogi do późniejszego dochodzenia odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz. U. z 2013r poz.1440 ze zm.) - jako dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji – uznaje się także dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego jeżeli tym orzeczeniem ustalono prawo do świadczenia lub jego wysokości.

W piśmiennictwie ugruntowany jest pogląd, że w kontekście art. 85 ust. 1 ustawy systemowej sens normy wyrażonej w art.118 ust. 1a ustawy o FUS można odczytać w następujący sposób: "Za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia, o ile za nieustalenie tych okoliczności odpowiedzialności nie ponosi organ rentowy" (por. K. Ślęzak, Prawna problematyka odsetek za opóźnienie w ustalaniu świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, "Przełęcz Sądowy" nr 2/2006 s. 107 oraz podobnie K. Antonów, M. Bartnicki, op.cit., s. 403). Inna interpretacja przepisów regulujących odpowiedzialność organu rentownego, prowadziłyby do wniosku, że art. 118 ust. 1a ustawy o FUS nie tylko wyłączałby odpowiedzialność organu rentownego, ale również ograniczałby konstytucyjne prawo do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji) w sytuacji, w której uprawniony korzystałby z prawa do rozpatrzenia sprawy przez sąd (art. 45 Konstytucji). Ubezpieczony ponosiłby wówczas ujemne skutki (brak prawa do odsetek) z powodu złożenia odwołania od decyzji odmawiającej ustalenia prawa do świadczenia (lub zaniżającej jego wysokość), jeżeli tylko organ rentowy podniósłby, że okoliczności będące podstawą wydania decyzji były sporne (por. K. Ślęzak, op.cit., s. 107-108)

Obecnie jest już utrwalone orzecznictwo sądowe wskazujące, że brak orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń nie przesądza o tym, że ZUS nie ponosi odpowiedzialności, (świadczy jedynie co najwyżej o tym, że strona nie zgłosiła żądania w tej kwestii).

W razie wystąpienia o odsetki po wykonaniu wyroku przyznającego świadczenia konieczne jest ustalenie z jakich przyczyn doszło do opóźnienia w wypłacie świadczenia.

Ocena która ze stron postępowania odpowiada za opóźnienie wypłaty świadczenia rentownego w danej sprawie winna być wyprowadzona z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy, gdyż obowiązki stron zależą od przedmiotu sporu w konkretnej sprawie oraz od tego, na której ze stron spoczywa ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy.

W sytuacji gdy przedmiotem sporu jest prawo do renty i jedyną sporną okolicznością jest ocena stanu zdrowia, zaś ubezpieczony przedstawia pełną dokumentację medyczną, to ewentualny błąd w ocenie medycznej obciąża organ rentowy, a nie ubezpieczonego.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie organ rentowy wskutek podważenia w trybie nadzoru prawidłowej – jak się okazało w świetle opinii biegłych oceny stanu zdrowia odwołującego się dokonanej przez lekarza orzecznika popełnił błąd.

Biegli lekarze wydający opinię z dnia 16.09.2014r. w toku sprawy VU 350/14 wprost zawarli stwierdzenie, że o braku poprawy stanu zdrowia w stosunku do stanowiącej podstawy wcześniejszego orzekania o niezdolności do pracy.

Prawidłowość stanowiska biegłych sądowych uznał organ rentowy nie wnosząc apelacji od wyroku z 10.10.2014r.

Odsetki – jak to wynika z §2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1.02.1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych – wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń- do dnia wypłaty świadczeń.

Terminem płatności renty za marzec 2014r. przypadał 25 marca.

Opóźnienie i odsetki od różnicy w wysokości świadczenia należnego i wypłaconego liczyć należy od dnia następnego po upływie tego terminu płatności, czyli od 26.03.2014r.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.